

Opiskeluhuolto ja erityisopetus

6.3.2017

Aapo Halonen, yläkoulun rehtori

Niina Rekiö-Viinikainen, erityisopetuksen lehtori

Jyväskylän normaalikoulu

www.pollev.com/aapohalonen066

(Aineen)opettajan työtä määrittelevät normit ja sopimukset

- Opettajan virkavelvollisuuteen kuuluu toteuttaa koulun opetussuunnitelmaa (OPS)
 - OPS ohjaa mm. opiskeluhuollon ja opiskelun tuen toteuttamista
 - OPS pohjautuu perusopetuslakiin ja OPS-perusteisiin
- Millä ehdoilla virkaa hoidetaan?
 - Määritelty virka- ja työehtosopimuksissa työmarkkinaosapuolten välillä

Opiskeluhuoltoon säätelevät normit

- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

“Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.”

- OPS-perusteet

“Koulussa oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien tehtävä.”

- Koulukohtainen OPS

- Koulun opiskeluhoitosuunnitelma

- Laatimisessa mukana koko henkilöstö, opiskelijat ja huoltajat
- Paikalliset tarpeet, palvelut ja toimintamallit
- Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- Toimintasuunnitelma äkillisiin kriisi-, uhka- ja vaaratilanteisiin

- (Muita lakeja: perusopetuslaki, julkisuuslaki, ...)

Opiskeluhuollon organisoituminen

KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN OPPILASHUOLLON OHJAUSRYHMÄ (esim. Jyväskylän kaupunki)

- yleinen suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja arviointi
- (Normaalikoulu mukana yhtenä alueen toimijana)

OPPILAITOSKOHTAINEN OPISKELUHUOLTORYHMÄ (KOR)

- yhteisöllistä, kouluyhteisöä tukevaa
- ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työtä

YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

- terveydenhoito, psykologi, kuraattori
- yksilöllistä tukea monialaisena yhteistyönä

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimijoita

Yhteisöllinen opiskeluhuolto Normaalikoululla (yläkoulu/lukio)

- OH-ryhmä kokoontuu n. 3 viikon välein
 - Rehtori(t)
 - Opinto-ohjaajat
 - Erityisopettajat
 - Terveystenhoitaja
 - Psykologi
 - Kuraattori
 - Kutsuta myös muita tahoja: oppilaskuntien edustajia, ruokalahenkilökuntaa, asiantuntijoita...

Norssin OH-ryhmän asialistaa kuluvalta vuodelta (yk/lukio)

- Luokanohjaajien perehdyttäminen oppilashuoltoon
- Poissaoloihin liittyvien käytäntöjen kehittäminen
- Fyysisen aktiivisuuden lisääminen koulun arjessa
- Itsetuntoon ja suorituspaineesiin liittyvät asiat
- Seksuaalivähemmistöihin kuuluvien oppilaiden kohtaaminen koulussa
- Ruokailut ja välipalat (ruoan laatu, käytännön järjestelyt)
- Liikenneturvallisuuskampanjan suunnittelu
- Some-kiusaaminen ja kännykkäasiat
- 6-7 –luokan nivelvaihe
- Muiden kuin pedagogista tukea tarvitsevien oppilaiden tukeminen

H
U
O
L
I
P
R
O
S
E
S
S
I

Yksilökohtainen opiskeluhuolto monialaisessa asiantuntijaryhmässä

- Edellyttää oppilaan (tai huoltajan) suostumuksen
- Vireillepanijana se, joka havaitsee tarpeen toimenpiteille (esim. opettaja)
- Laadittava opiskeluhuoltokertomus

Oppilasta koskevien tietojen salassapito/luovutus

- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta
 - Asiakirjat (tiedot) julkisia, jollei laissa toisin määrätä (1 §)
 - Vaitiolovelvollisuus (23 §) koskee salassapidettäväksi määrättyjä tietoja (24 §)
 - » Tiedot henkilön taloudellisesta asemasta (kohta 23)
 - » Tiedot henkilön terveydentilasta, terveyden- tai sosiaalihuollon asiakkuudesta ja seksuaalisesta suuntautumisesta (kohta 25)
 - » Tiedot psykologisista testeistä (kohta 29)
 - » Oppilashuoltoa ja opetuksesta vapauttamista koskevat asiakirjat (kohta 30)
 - » Koesuoritukset ja henkilökohtaisten ominaisuuksien sanallista arviointia koskevat tiedot (kohta 30)
 - » Salaiseksi ilmoitetut yhteystiedot (kohta 31)

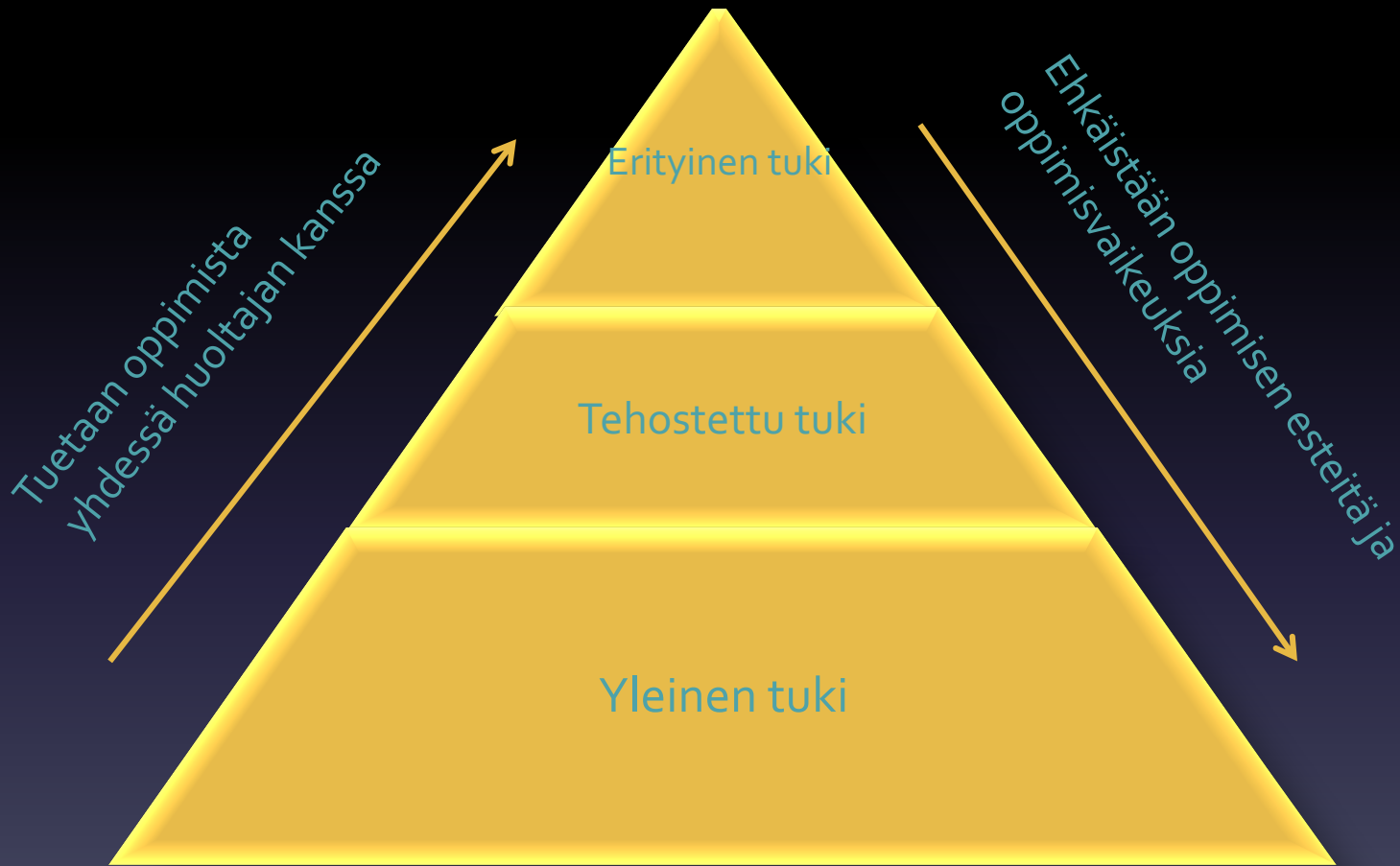
Oppilasta koskevien tietojen salassapito/luovutus

- Perusopetuslaki 40§
 - "...oppilashuoltotyöhön osallistuvilla (on) oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille...
...opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot."
 - "...aikaisemman opetuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen järjestäjälle."
 - "...tehtäviä hoitavalla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot..."

Erityisopetusta säätelevät normit

- Perusopetuslaki 16-18 §, 31 §
 - Oikeus saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta
 - Tehostettu tuki, erityinen tuki
 - Oikeus tulkitsemis- ja avustajapalveluihin sekä apuvälineisiin
- Perusopetusasetus 9a ja 9b §
 - Joustava perusopetus: tavoitteena vähentää keskeyttämistä ja syrjäytymistä, 7-9 -lk, oppilaan/huoltajan hakemuksesta
- OPS-perusteet
 - Määrittelee tarkemmin kolmiportaisen tuen toteuttamista.
 - "Oppilas tai huoltaja ei voi kieltäytyä perusopetuslaissa säädetyn tuen vastaanottamisesta."
- Koulukohtainen OPS

Pedagoginen tuki

Yleinen tuki

Yleinen tuki

- Opettaja havaitsee tuen tarpeen ja tukee oppilaan työskentelyä.
- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja ottaa yhteyttä huoltajiin ja erityisopettajaan.
- Oppilasta tuetaan yleisen tuen keinoin.
- Opettaja täyttää yleisen tuen lomakkeen.
- Oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma.

Jos yleinen tuki ei riitä ->

Pedagoginen arvio

- Luokanopettaja/luokanohjaaja kutsuu koolle oppilaan muut opettajat.
- Laaditaan yhdessä kirjallinen pedagoginen arvio oppilaasta.
- Tehdään yhteistyötä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Arvio osoittaa tehostetun tuen tarpeen

- Tehostetun tuen aloittaminen ja järjestäminen käsitellään moniammatillisesti yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.
- Opettajat laativat oppilaalle oppimissuunnitelman.

Tehostettu tuki ei riitä.

- Erityisopettaja kokoaa moniammatillisen ryhmän, joka käynnistää pedagogisen selvityksen tekemisen.

Erityisen tuen päätös

- Johtava rehtori tekee hallintopäätöksen määräaikaisesta erityisen tuen antamisesta.
- Päätös perustuu pedagogiseen selvitykseen.
- Päätös tarkastetaan ainakin 2. vuosiluokan jälkeen sekä ennen 7. vuosiluokalle siirtymistä.

Pedagoginen selvitys

- Moniammatillinen ryhmä kokoaa opettajilta selvityksen oppimisen etenemisestä ja oppilaan saamista tehostetusta tuesta.
- Ryhmä kuulee oppilasta ja oppilaan huoltajaa tai muuta edustajaa ja hankkii mahdollisesti tarvittavat asiantuntijalausunnat.
- Ryhmä tekee esityksen oppilaan erityisen tuen tarpeesta.

Tehostetun tuen oppimissuunnitelma

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)

- Erityisopettaja laatii HOJKSin yhteistyössä opettajien, oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Suunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Tehostettu tuki

Erityinen tuki

www.kahoot.it